

शैक्षणिक विभाग, (मान्यता कक्ष)
गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७
दूरध्वनी क्र.: ०२०-२५६२११५६/५७
ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in
संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)
Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section,
(Approval Cell)
Ganeshkhind, Pune-411 007
Phone: 020-25621156/57
E-mail: boards@pun.unipune.ac.in
Website: www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र.: सी.बी.सी.एम./ 23

दिनांक: १३.१.२०२२

परिपत्रक क्र. 99 / २०२२

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत बी. कॉम. (२०१९ पॅटर्न) च्या अभ्यासक्रमातील श्रेयांकाच्या विभाजनाच्या तक्त्यास व सदर तक्ता आराखडयामध्ये समाविष्ट करण्यास मान्यता देण्याबाबत

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत बी. कॉम. (२०१९ पॅटर्न) च्या अभ्यासक्रमातील श्रेयांकाच्या विभाजनाच्या खालील तक्त्यास व सदर तक्ता आराखडयामध्ये समाविष्ट करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

Revised Credit Allocation for B. Com. Course (CGPA and Non CGPA)

1. SCHEME OF CREDITS (Academic/CGPA):

Total credits for three years B.Com. Course (2019 pattern) is as follows:-

Sr. No.	Semester No	No of Courses	Lecture Hours	Credit per Course	Credit for practical Courses	Add on course credit (*)	Lectures + Practical + Add on courses = Total Credits
1	I	7	48	3	1	1	21+1+1=23
2	II	7	48	3	1	1	21+1+1=23
3	III	6	48	3	2	2	18+2+2=22

Rajesh 13/1/2022

4	IV	6	48	3	2	2	18+2+2=22
5	V	6	48	3	3 (1 Practical and 2 Internship)	0	18+3=21
6	VI	6	48	3	3 (1 Practical and 2 Internship)	0	18+3=21
Total No. of Credits							132

Note: Practicals for Special Subject 2 and 3 have been replaced by internship in Semester 5 and 6. Please refer to internship manual for details.

**Suggested Add On
courses (*)**

Sr. No.	Add on course	Class	Semester	Credit
1	Value added course - I	F.Y.B.Com.	I	1
2	Value added course - I	F.Y.B.Com.	II	1
3	Environment Awareness	S.Y.B.Com.	III	2
4	Environment Awareness	S.Y.B.Com.	IV	2
Total				6

2. SCHEME OF CREDITS (NON-CGPA):

In addition to the compulsory credits of 132, the student has to earn additional 08 credits from the following groups by taking / participating / conducting respective activities. These extra credits will not be considered for CGPA calculation; however, these are mandatory for the completion and award of B.COM Degree.

- Courses in Group 1 and Group 2 are compulsory (02 Credits Each).
- The student has to earn the remaining 04 Credits through participation in the various activities from Group 3 to Group 10
- The student can earn a maximum of 04 credits from each group: Group 3 to Group 10.
- A student is encouraged to earn a maximum of 04 credits in a year.

RAM 13/11/2022

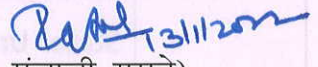
Group	Activity	Credits
1	<u>Physical Education</u>	
	F.Y.B.Com (Sem-I)	01
	F.Y.B.Com (Sem-II)	01
	Note: Group 1 is compulsory for all the students as stated above	
2	<u>Democracy, Elections And Good Governance</u>	02
	F.Y.B.Com (Sem-II)	
	Note: Group 2 is compulsory for all the students as stated above	
3	<u>Sports Representation: At College Level</u>	01
	State/ University/ National Level	02
	International Level	03
4	<u>NSS/ NCC related</u>	
	NSS/ NCC - Participation in Annual Camp	01
	NCC (awarded B or C certificate)	02
	NSS/ NCC RD Parade participation	04
5	<u>Avishkar Participation</u>	
	College level	01
	University level/State level	02
	Winner at state level	04

	<u>Participation in extension activity of College</u>	01
	Participation in Cultural activity of College	01
6	<u>Research paper presentation</u>	
	State/National level	01
	International level	02

Ramy 13/1/2022

7	<u>Participation in Summer school (minimum 30 hours)</u> or <u>Short term course (minimum 30 hours)</u>	Maximum 02 Maximum 02
8	<u>Scientific survey /Societal survey</u>	02
9	<u>Field visit/ study tour/ Industrial visit/ participation in curricular competition/ co-curricular competition/ Commerce Festival</u>	01
10	<u>Online Certificate course/ MOOCs (minimum 15 hours per credit)</u>	Maximum 04 credits

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

 (डॉ. मुंजाजी रासवे)
 उपकुलसचिव

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये व व्यवस्थापन परिसंस्था
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी केंद्र
६. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
७. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
८. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
९. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
११. सहायक कुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१२. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१३. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अॅण्ड टी. विभाग
१४. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१६. सहायक कुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१७. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग

◆ टिपणी क्र. व्हीसी/८२, दि. १२ जानेवारी, २०२१